

thi dersom man kræver af en Valgbestyrrelse eller dens Formand, at de paa eensgang skulle sige: vi kunne ikke skønne, hvem af Candidaterne der har de fleste Stemmer, men dog skønne vi, og skønne ikke rettere, end at N. N. har de fleste Stemmer, da er dette saa soleklar en Selvmodsigelse, som jeg kan tænke mig. Vil man derfor endelig have, at en Valgbestyrrelse og dens Formand under alle mulige Omstændigheder skal kaare en af Valgcandidaterne, saa maa man dog idetmindste tillade dem, naar de ikke kunne skønne, hvorledes Stemmerne ere fordeelte, da at kaare efter andre Ting end et Skjøn om Stemmernes Fordeling, som de ikke have. Lad dem saa kaare efter deres Tro paa en af Valgcandidaternes Fortrinlighed eller paa hans retfærdige Sag, thi saa undgaaes dog en aabenbar utaalelig Selvmodsigelse. Biskop troer jeg heller ikke, at dette vil være tilraadeligt, men jeg mener, at det ganske trygt kan overlades til vedkommende Valgbestyrrelse, naar de intet Skjøn have eller ville ytre, da at tie og strax foretage den mundtlige Afstemning. Jeg troer, at der saa meget mindre vil være Noget at vove derved, som efter min Erfaring og, saavidt jeg har kunnet skønne, Valgbestyrrelsen i Almindelighed snarere er tilbøjelig til at skønne for meget end for lidet. Kaaringen, hvad enten den gjøres med Skjøn eller uden Skjøn, er en saa vigtig Ting, og kan have saa megen Indflydelse paa det endelige Valg, at det vistnok er Noget, som en Valgbestyrrelse aldrig maa opmuntres, og end mindre tvinges til, imod sit Skjøn at fremsætte et Skjøn.

Tscherning: Saameget som jeg var imod den Deel af Indstillingen, som er antagen, saa meget er jeg for at understøtte denne. Jeg er overbevist om, at vi ville fordærve hele Betydningen af vor Valghandling, om vi ikke faae det sat igjennem, at der skal afgives en Erklæring ved Kaaring. At det Skjøn, som skal afgives ved Kaaringen, skulde være et objectivt Skjøn, et Skjøn kun af Optællingen af Stemmer, der staae lige overfor, troer jeg er skjønt. Skjønet skal opfattes fra den subjective Side; Valgbestyrrelsen skal selv lægge det i Vægtfaalen, som behøves, for at komme til en Udtalelse. I det Dieblik, at Valgbestyrrelsen har

feet, hvad der foregaaer ligeover for den, skal den i Tvivlsøieblikket udtale sin Mening og Erkjendelse om Candidaten, for saaledes at afgjøre Valget. Vi maae huske paa, at Valget afgjøres ikke endeligt derved, thi Appel staaer aaben til den nævnlige Stemmegivning. Det er en yderst vigtig Sag, at vi holde fast paa, at Kaaringen er det egentlige Valg, og at bag Kaaringen ligger en privat Proces, en Stridsafgjørelse mellem 2, som i det Dieblik staae hinanden lige nær. Det er Mangel paa fuldstændig Opfattelse af denne Sags Stilling, der bringer os i Vanskelighed; vi skulle vide, at, naar vi afgjøre Valget ved Stemmegivning og Regning, saa lægge vi til den Ene, hvad vi tage fra den Anden. Kaaringen, det er det oprindelige Valg, som vi altid skulle bringe Valghandlingen til, for at Enhver kan see, at Almeenhedens Indflydelse paa Valget har i Sandhed været tilstede. Det er den smukke Side ved vor Valgmaade, at Ingen kan med Sikkerhed sige, at han ikke til en vis Grad udøver Indflydelse paa Valget, idet han har en Indflydelse, som er umærkelig og maaskee uanerkjendt, men dog tilstede ved Kaaringen. Jeg skulde saaledes meget ønske, at vi ved denne Afgjørelse kom til at følge Comitens Beslutning, for endeligt engang at faae en Regel og Sædvane fastsat i denne Henseende.

J. N. Hansen: Den sidste ærede Taler tilraade at følge det ærede Udvalgs Indstilling. Jeg veed ikke, om det var hans Mening dermed at erklære sig imod min, men jeg skal dog indtil videre antage, at det ikke saa ganske bestemt har været hans Hensigt. Hvad angaaer Forskjellen mellem min og Udvalgets Indstilling, da ligger den ikke deri — deri er jeg tværtimod entig med Udvalget og det med mig, — at det er Valgbestyrrelsens ubetingede Pligt i Genhold til Valgloven at skønne, hvilken Candidat o. s. v., deri ere vi enige, men det, hvori jeg er uenig med det ærede Udvalg, er, at Udvalget vil, at Indenrigsministeren blot skal opfordres til at tilkjendegive Valgbestyrrelsens Medlemmer, at dette var deres Pligt, medens jeg derimod mener, at Indenrigsministeren maatte opfordres til at drage de Mænd til Ansvar, som have undladt denne deres ubetingede Pligt. Hvor-